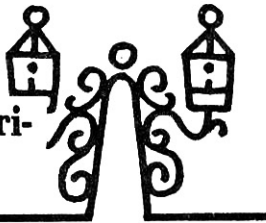

Keskustellaan: Ouluko kulttuuri- Panu tyhji?

Luin vihdoin runoilija Kirsti Simonsuuren yökirjan, Pohjoisen yökirja, josta jo monta kertaa niin monen kanssa olisi pitänyt vaihtaa mielipide. Se on ollut mahdotonta, koska olin luukaissut vain Osmo Lahdenperän US-haastattelun otsikkoon siteeratuin kirjan sanoin "Oulun yliopiston kampus on kuin siperialainen tehdas", senkin vain seisovalta jalalta, nokkien, noukkien, minkä lisäksi en malttanut olla kursoorisesti lukematta tohtori Tytti Isohookana-Asunmaan kolumnia Kalevasta. Ja vaikka olin päättänyt, että en lue enempää, kerään vain leikkeet siihen asti, kunnes itsekin olen kirjan lukenut, unohduin lukemaan professori Kyösti Julkun kommentit US:sta. Nyt voisinkin jo lukea lisää.

Olen oikeastaan kauhiast' hämmästynyt. Odotin ja odotin, mutta no niin... Olettehan kuulleet tarinan siitä entisestä savolaispojasta, siitä, miten hänen kävi Oulussa! Että mitenkä kävi? Pojallehan ei käynyt kuitenkaan.

Mitä nyt sitten sanoisin tästä uusimmasta Oulun kuvauksesta! Ensi vaikutelma on, että "Yökirja" on yksinäisen runoilijan yksinpuhelu. Vähän käy sääliseksi, orpo kuin... Oli kuin hän itse olisi joutunut pimeään

ilmanvaihtotorveen, kuten varpusparka, josta hän kertoo. Kukaan ei voinut pelastaa onnetonta. Minulla on tunne, että tämä runoileva apulaisprofessori olisi voitu pelastaa, jos olisi tiedetty. Sensijaan en ole lainkaan varma, olisiko hän halunnut tulla pelastetuksi. Miten hän sitten olisi voinut kirjoittaa Pohjoisen yökirjan?

Minun mielestä oulunsyntyinen Osmo Lahdenperä ansaitisi 10 prosenttia kirjan tekijäpalkkiosta. Poimimalla mustalla painetun otsikkonsa ympärille joukon lauseita ja lausekkeita sai hän syntymään vaikutelman, että tässä kerran taasen sanotaan oululaisille suorat sanat ja Oulusta totuus. Hm... Myyntimenestyksen Osmo kyllä provosoi, ja kai eräät muutkin. Olen kyllä tavannut kiivastuneita oululaisia, mutta myös pari arvostettua lukijaa, jotka ovat pitäneet kirjaa sievästi kirjoitettuna. Molemmat he ovat muualta tulleita, mutta jo kauan täällä myönteisin mielin työskennelleitä.

Niin, ne Oulun yliopiston sisäänlämpiävät opettajat ja yliopistomme pelkkänä ammattikasvatustaloksesta. Tästä varmasti voisi keskustella. Ensi lukemalla syntyi vaikutelma, että syy Oulun yliopiston "umpioitumiseen" on siinä, että se on

meidän onnettomien pohjanperäisten tekemä ja tukehduttama. Pyysin ja sain summittaisen selvityksen, kuinka moni professoreista, viranhoitajat ja apulaisprofessorit mukaan lukien, on peräisin mistäkin. Selvisi, että tästä johtoportaasta on n. 15 pohjoissuomalaisia, n. 55 Oulun yliopiston omia kasvatteja, osa heistä samalla edellisen ryhmän jäseniä, ja n. 111 muualta tulleita ja muussa maailmassa koulutuksensa saaneita, osa myös ulkomailla. Kenen syy? Vai onko jälleen kerran — hennes syy!

Runoilija-tohtori tuntuu kuitenkin kertakaikkiaan tyyppäytyneen Oulun yliopistoon, mitkä sitten kokemuksensa lienevät. Uskomattomilta tuntuivat unikuvat esim. professorista, joka virkapaikallaan kiroilee karkeasti sekä kollegoilleen että alaisilleen. Toki tiedän, että professorikin on ihminen, ja muistan teräväkielisiä professorihirmejä omasta nuoruudestani, tosin lähinnä toisten kuvaamina. Mutta, mutta...

Sanoin yllä, että kirjasta voisi keskustella. Kuulin, että kirjasta tosiaan aiotaan keskustella. Tai ei kai niinkään juuri kirjasta kuin sen ja sen arvostelijoiden jälleen kerran herättämästä kysymyksestä, onko Oulu kulttuurityhjiö ja yliopisto vain virkamiesseminaari. Tämä kaikille avoin tilaisuus on Kaupungintalossa kv:n istuntosalissa 11. tammikuuta klo 19, järjestäjänä Merikoskikerho, Oulu-seura, Kriitillinen korkeakoulu ja Oulun Kulttuurilautakunta. Paneelipuheenvuoroja käyttävät tällä tietämällä ainakin professorit Kyösti Julku ja Alpo Kallio, dosentti Unto Paa-

nanen, toimittaja Marja Salmela, toimittaja, maisteri Kaisu Mikkola, konttorinjohtaja Aimo Frondelius ja kultt.lautakunnan puheenjohtaja Antti Vuorenrinne.

Puheenvoro on myös yleisöllä. Puhetta johtaa Oulu-seuran puheenjohtaja Jouko Mäkelä.

En malta enää piilotella omaa asiantuntemustani. Kirjansa alussa Simonsuuri toteaa, että Oulussa on toiminut kulttuurilehti Pohjoinen ja toimii edelleenkin kulttuurilehti Kaltio. Sitten hän päättää, että uimahalli ja Kemira, Pohjoinen ja Kaltio, ovat ilmaisia Ouluun muualta tulleiden tai muualla oppinsa saaneiden sitkeydestä. Uimahalli ja Kaltio ovat totisesti oululaisten aikaansaamia, mistä se raja nyt sitten vedettäneen, vaikka oululaiset in corpore osallistuvatkin vain uimahalli(e)n ylläpitoon. Kemiran eli "Typin" tänne saamiseksi virallinen Oulu teki vimmatusti työtä, ja Pohjoisen pystyttämisessä oli mukana myös avojalkaisia. Tämä +... loput ehkä siinä keskustelussa.